

Sygn. akt I C 30/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 sierpnia 2015 r.

Sąd Rejonowy w Łowiczu Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Anna Czerwińska

Protokolant: sekr. sąd. Iwona Mikorenda

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 5 sierpnia 2015 r. w Ł.

sprawy z powództwa **M. D.**

przeciwko **E. D. i J. D.**

o ustalenie nieważności umowy

1. ustala, że umowa darowizny samochodu osobowego marki C. (...), numer rejestracyjny (...), zawarta w dniu 8 października 2014 roku pomiędzy J. D. a E. D. jest nieważna,
2. nakazuje pobrać od pozwanych E. D. i J. D. solidarnie na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Łowiczu kwotę 2.250 (dwa tysiące dwieście pięćdziesiąt) złotych tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

Sygn. I C 30/15

UZASADNIENIE

W dniu 28 stycznia 2015 roku do Sądu Rejonowego w Łowiczu wpłynął pozew powódki M. D., w którym wniosła o stwierdzenie nieważności umowy darowizny samochodu osobowego marki C. (...) nr rejestracyjny (...).

W uzasadnieniu powódka podniosła, iż przedmiotowy samochód został przekazany przez J. D. na podstawie umowy darowizny na rzecz jego matki E. D. w dniu 8.10.2014 r., o czym dowiedziała się ona od komornika.

/pozew– k. 2 – 3/

W odpowiedzi na pozew pozwana E. D. podniosła między innymi, iż syn przekazał jej samochód, gdyż sam nie był w stanie ponosić kosztów związanych z utrzymaniem samochodu.

/ odpowiedź na pozew– k. 21 /

Sąd Rejonowy na rozprawie w dniu 24 czerwca 2015 roku postanowił na podstawie art. 195 § 2 k.p.c. wezwać do udziału w sprawie w charakterze pozwanego J. D., bowiem po stronie pozwanej występuje współuczestnictwo konieczne

/protokół rozprawy – k. 32 odwrót/

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka M. D. i pozwany J. D. zawarli związek małżeński w dniu 30 lipca 1994 roku. Pozostawali przez cały czas w ustroju wspólności majątkowej małżeńskiej. W czasie trwania małżeństwa w dniu 5 października 2008 roku strony nabyły samochód marki C. (...) o nr rej. (...).

/odpis aktu małżeństwa – k.5, okoliczność bezsporna/

W dniu 8 października 2014 roku doszło do zawarcia umowy darowizny pomiędzy J. D., występującym w charakterze darczyńcy, a E. D., obdarowaną, której przedmiotem był samochód marki C. (...), o nr rej. (...). O umowie darowizny powódka nie wiedziała, ponieważ nie zamieszkiwała wówczas z mężem, zaś nikt jej o tym fakcie nie poinformował. Powódka nie wyrażała i nadal nie wyraża zgody na tę darowiznę.

/bezsporne, umowa darowizny – k. 23 odwrot/

Sąd zważył, co następuje:

Stan faktyczny sprawy był bezsporny pomiędzy stronami. Powództwo zasługuje na uwzględnienie.

W myśl art. 31 § 1 k.r.o. z chwilą zawarcia małżeństwa powstaje między małżonkami z mocy ustawy wspólność majątkowa obejmująca przedmioty majątkowe nabyte w czasie jej trwania przez oboje małżonków lub przez jednego z nich.

W świetle powyższej regulacji nie ulega wątpliwości, iż samochód marki C. (...) nr rej. (...), który został nabyty przez strony M. D. oraz J. D. w trakcie trwania ich małżeństwa, wszedł do ich majątku wspólnego. Przepis art. 36 § 2 k.r.o. stanowi, że każdy z małżonków może co do zasady bez zgody drugiego małżonka samodzielnie zarządzać majątkiem wspólnym w przypadku dokonywania czynności w bieżących sprawach życia codziennego bądź zmierzających do zaspokojenia zwykłych potrzeb rodziny albo czynności podejmowanej w ramach działalności zarobkowej. Jednakże we wskazanych w ustawie sytuacjach do dokonania określonego rodzaju czynności obligatoryjne jest uzyskanie zgody drugiego małżonka. W przedmiotowej sprawie pozwany J. D. dokonał darowizny samochodu marki C. na rzecz swojej matki, nie uzyskując zgody powódki.

Art. 37 § 1 pkt 4 k.r.o. wyraźnie stwierdza, iż aby mogło dojść do zawarcia skutecznej umowy darowizny z majątku wspólnego na rzecz osoby trzeciej, wymagana jest zgoda obu małżonków. Wyjątek od obowiązku uzyskania owej zgody stanowią wyłącznie drobne zwyczajowo przyjęte darowizny.

Niewątpliwie darowizna samochodu na rzecz matki nie jest drobną zwyczajowo przyjętą darowizną.

W myśl art. 37 § 2 k.r.o. ważność umowy, która została zawarta przez jednego z małżonków bez wymaganej zgody drugiego małżonka zależy od potwierdzenia umowy przez drugiego małżonka. W sprawie niniejszej bezspornym było, że powódka nie potwierdziła zawartej umowy darowizny, nie wyraziła na nią zgody.

Sankcją wynikającą z art. 37 § 1 k.r.o. dla czynności prawnej dokonanej bez zgody współmałżonka jest nieważność czynności prawnej.

Przepis art. 38 k.r.o. przewiduje ochronę osoby trzeciej nabywającej określone prawo od jednego małżonka bez uzyskania wymaganej prawem zgody drugiego małżonka. W przypadkach takich odpowiednie zastosowanie znajdują przepisy o ochronie osób, które w dobrej wierze dokonały czynności prawnej z osobą nieuprawnioną do rozporządzania prawem, a zatem przepis art. 169 § 1 k.c. Jednakże, aby móc przypisać określonej osobie trzeciej działanie w dobrej wierze, osoba ta musi mieć świadomość, że małżonek podejmujący określone czynności bez zgody współmałżonka, nie działa wbrew jego woli. W przeciwnym razie przyjąć należy, iż osoba taka działa w złej wierze. W związku z tym, stwierdzić należy, iż E. D. przyjmując darowiznę działała w złej wierze. Pozwana wiedziała, że jej syn nie mieszka z żoną, że stosunki pomiędzy małżonkami są złe, że nie utrzymują ze sobą kontaktów. Świadoma była tego, że J. D. działał wbrew woli swej żony.

Wobec powyższych ustaleń Sąd uwzględnił powództwo o stwierdzenie nieważności umowy darowizny, jako w pełni uzasadnione w świetle powołanych przepisów. Powódka ma interes prawny w stwierdzeniu nieważności umowy darowizny składnika wchodzącego w skład jej majątku.

O kosztach postępowania sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 113 § 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, z którego wynika, iż obowiązek poniesienia kosztów sądowych ciąży na stronie przegrywającej sprawę. W związku z powyższym Sąd nakazał pobrać od pozwanych E. D. oraz J. D. solidarnie kwotę 2.250 złotych tytułem opłaty sądowej od pozwu.